

сутності ІКТ як виховних технологій, пошук критеріїв та показників ІКТ у вихованому процесі, ризики використання означених технологій, алгоритм застосування конкретних ІКТ у вихованні. Розроблення цих теоретичних основ надасть можливість добрати адекватні інформаційно-комунікаційні технології для формування просоціальної поведінки підлітків.

Література

1. Денисова А. Б. Роль ИКТ в организации воспитательно-коммуникативной среды / А. Б. Денисова // Философские проблемы информационных технологий и киберпространства. – 2012. – № 1. – С. 42–52.
2. Плешаков В. А. Киберсоциализация: социальное развитие и социальное воспитание современного человека / В. А. Плешаков // Вестник КГУ им. Н. А. Некрасова: Педагогика. Психология. Социальная работа. Ювенология. Социокинетика. – 2010. – Т. 16, № 2. – С.15–18.
3. Спірін О. М. Критерії і показники якості інформаційно-комунікаційних технологій навчання [Електронний ресурс] / Спірін О. М. // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2013. – №1 (33). – Режим доступу до журналу: <http://journal.iitta.gov.ua>.

В статье представлены основные проблемы применения информационно-коммуникационных технологий (ИКТ) в воспитании учащихся: определение сущности ИКТ как воспитательных технологий, поиск критериев и показателей ИКТ в воспитательном процессе, риски применения ИКТ, алгоритм их использования в воспитательных целях.

Ключевые слова: информационно-коммуникационные технологии, технологии воспитания.

The article outlines the main problems of using information and communication technologies (ICT) in the education of students: determination of the essence of ICT as educational technologies, the search for ICT criteria and indicators in education, the risks of using ICT, the algorithm of applying specific ICT in education.

Keywords: information and communication technologies, technologies of education.

Ю. М. Жданович, м. Київ

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДТРИМКА ЗМІСТОВОГО ДОЗВІЛЛЯ ШКОЛЯРІВ ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ

У статті здійснено аналіз соціально-педагогічної підтримки змістовного дозвілля школярів за місцем проживання як важливого чинника процесу їх соціалізації.

Ключові слова: соціально-педагогічна підтримка, дозвіллева діяльність, змістовне дозвілля за місцем проживання, соціалізація.

З огляду на соціокультурну ситуацію в Україні надзвичайно важливим є питання зростання соціальної ролі людини, виховання нового типу соціально активної особистості з високим рівнем духовності і культури, спроможної творчо мислити, самостійно приймати нестандартні рішення, здійснювати вільний вибір.

Великі можливості щодо розвитку творчих здібностей та соціальної активності школярів має змістовна дозвіллева діяльність за місцем проживання, оскільки в ній формується творча та громадська активність, комунікативні якості, відбувається активне спілкування, задовольняються індивідуальні потреби та інтереси, стимулюється розвиток нахилів та здібностей.

Змістовне дозвілля ми трактуємо як діяльність школярів у позаурочний час, пов'язану з процесами продуктивного творення, опанування культурних цінностей, задоволення духовних і фізичних потреб, оволодіння навичками й уміннями спілкування з однолітками та дорослими.

Активна участь у різних видах змістовного дозвілля сприяє формуванню ціннісних орієнтацій школярів, їх соціалізації. Якщо при цьому дитина має можливість вільно вибирати бажаний вид діяльності та форму спілкування під час дозвіллевих занять, то така дозвіллева діяльність забезпечує сприятливі умови для виявлення її індивідуальності, реалізації творчого потенціалу. Також організація змістовного дозвілля школярів, залучення їх до активності за інтересами (гуртки, секції, самодіяльність тощо) може служити дієвим способом профілактики негативних явищ в учнівському середовищі, що також створить позитивні умови для соціалізації особистості.

Соціалізація забезпечується шляхом входження індивіда в соціальне оточення, адаптації до соціальних умов життя та індивідуалізації, творчої самореалізації, залучення у систему суспільних відносин, різноманітні види діяльності, виховання життєвої і соціальної компетентності, набуття досвіду стосунків у великих і малих групах, позитивного ставлення до себе та інших.

Умови соціалізації школярів значною мірою залежать від інститутів соціалізації. Дозвіллева діяльність школярів здійснюється переважно у позашкільний час. Але враховуючи той факт, що батьки не завжди можуть супроводжувати дітей на гуртки у позашкільні заклади, які розташовані далеко від дому (це стосується поселень біля великих міст або сіл та селищ поблизу районних центрів), слід створити всі потрібні умови для організації змістовного дозвілля школярів за місцем проживання.

Соціально-педагогічна підтримка змістовного дозвілля школярів за місцем проживання полягає у створенні безпечного, розвивального середовища та сприятливого емоційного фону, забезпеченні систематичного характеру розвиваючого змістовного дозвілля, допомозі дітям через різні форми дозвіллевої діяльності набувати життєвого досвіду, вмінь, навичок, що сприятиме розвитку особистості.

Основними принципами здійснення соціально-педагогічної підтримки змістовного дозвілля школярів є такі: принцип поваги індивідуальності особистості; колективної діяльності; розумної вимогливості; вікового підходу; діалогу; педагогічної підтримки; стимулювання самовиховання; зв'язку з реальним життям; узгодження.

Соціально-педагогічна підтримка має реалізуватися через:

- сприяння розвитку дитячих та підліткових клубів за інтересами при школах, при ЦССМДМ, створенню Центрів роботи з дітьми та молоддю за місцем проживання;
- залучення школярів до різних видів діяльності за інтересами;
- створення доброзичливої атмосфери в групах ровесників, що сприятиме їх орієнтації на позитивні вчинки та дії;
- організацію дозвілля школярів у канікулярний час (проведення літніх таборів);
- підтримку ініціативи школярів щодо планування, організації та проведення дозвіллевих заходів;

- підготовку волонтерів (або спеціалістів) до роботи зі школярами за місцем проживання;
- методичне забезпечення волонтерів та педагогів-аніматорів, які працюють з дітьми;
- заохочення старших школярів до роботи з молодшими (та підтримка їх у цьому) з метою їх самореалізації та самоствердження.

Забезпечення такої соціально-педагогічної підтримки змістовного дозвілля школярів за місцем проживання дозволить покращити умови соціалізації особистості; при цьому дозвіллева діяльність сприятиме самовираженню, самоствердженню, розвитку ініціативності, творчості, уяви та фантазії, задоволенню власних інтересів школярів; дасть їм змогу виявити соціальну та творчу активність, завдяки вибору та зміні видів діяльності прискорити пошук свого “Я”.

В статтє проведено анализ социально-педагогической поддержки содержательного досуга школьников по месту жительства как важного фактора процесса их социализации.

Ключевые слова: *социально-педагогическая поддержка, досуговая деятельность, содержательный досуг по месту жительства, социализация.*

The article analyzes the social and educational support for students' leisure activities as an important factor in the process of their socialization.

Keywords: *social and pedagogical support, recreational activities, recreational activities in community, socialization.*

К. О. Журба, м. Київ

ДО АКТУАЛЬНОСТІ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ПІДЛІТКІВ

Статтю присвячено актуальності формування національно-культурної ідентичності підлітків. Зазначено головні нормативні документи з цього питання та проаналізовано основні суперечності, чинники і тенденції формування національно-культурної ідентичності в учнів підліткового віку. Висвітлено сутність ключового поняття та розкрито етапи досліджуваного процесу.

Ключові слова: *національно-культурна ідентичність, діти підліткового віку, етапи формування національно-культурної ідентичності, суперечності.*